

Od redaktor naczelnej pisma „Zabezpieczeni Społeczne. Teoria, Prawo, Praktyka”

GERTRUDA UŚCIŃSKA

Instytut Polityki Społecznej UW

Przekazujemy do rąk Czytelników szósty numer Zeszytów Naukowych Zakładu Zabezpieczenia Społecznego Instytutu Polityki Społecznej Uniwersytetu Warszawskiego *Zabezpieczeni Społeczne. Teoria, Prawo, Praktyka*. Tym razem jego tematem wiodącym jest Brexit – zjawisko budzące zarówno ciekawość, jak i niepokój w różnych kręgach politycznych, gospodarczych i społecznych. Skupia ono także uwagę naukowców, ponieważ jest to pierwszy tego typu proces w historii Unii Europejskiej.

Prezentowany numer czasopisma został przygotowany i opracowany na podstawie uregulowań i działań prawnych ostatnio podejmowanych przez instytucje unijne oraz rządy, w tym rząd i parlament Wielkiej Brytanii w związku z procedurą wystąpienia tego państwa ze struktur Unii Europejskiej. Autorzy wykorzystali aktualne statystyki międzynarodowe i dokonali przeglądu doniesień prasowych dotyczących Brexitu. W prezentowanych tekstach opisano podstawowe przesłanki, szeroko rozumiane uwarunkowania i spodziewane konsekwencje tego zjawiska.

W dziale *Studia i Problemy* autorzy podejmują ważne zagadnienia teoretyczne, prawne i praktyczne dotyczące różnych segmentów/etapów procesu opuszczania przez Wielką Brytanię unijnych struktur. Punktem wyjścia jest artykuł podejmujący zagadnienia prawnych konsekwencji Brexitu w świetle art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej, na podstawie którego będą ustalane zarówno warunki wystąpienia, jak i zasady dalszych relacji między Unią i państwami członkowskimi a Zjednoczonym Królestwem.

Drugi z prezentowanych tekstów odnosi się do skutków Brexitu, które – jak należy oczekiwać – zaznaczą się w zakresie ubezpieczeń społecznych i prawie do opieki zdrowotnej. Podjętym w artykule zagadnieniami dotyczą zarówno pracujących w Wielkiej Brytanii obywateli krajów unijnych, jak i Brytyjczyków pracujących na obszarze UE. Rozważane są możliwości wykorzystania dotychczas obowiązujących rozwiązań zwartych w zasadach swobodnego przepływu pracowników i koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego.

Kolejny tekst dotyczy jednej z zasadniczych, bezpośrednich przesłanek decyzji Wielkiej Brytanii o wystąpieniu z UE: kryzysu migracyjnego i oceny tego zjawiska jako czynnika wpływu na wyrażone w referendum opinie Brytyjczyków o relacjach ich kraju z Unią Europejską. Autorka zastanawia się, czy narastająca kwestia migracyjna to rzeczywiście przyczyna czy też jedynie pretekst do podjęcia trudnej decyzji, do której władze brytyjskie przymierzały się od lat.

Proces wystąpienia Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej przyniesie z pewnością różnorakie konsekwencje dla jego mieszkańców, w tym dla Polaków przebywających w Zjednoczonym Królestwie. Prawa, z których korzystają polscy obywatele, staną się bowiem przedmiotem negocjacji w ramach Brexitu, zwłaszcza że nie

posiadają one statusu „praw nabytych” w rozumieniu prawa międzynarodowego. W kolejnym tekście syntetycznie przedstawiono obecny stan brytyjskiego (angielskiego) systemu opieki zdrowotnej z punktu widzenia uprawnień socjalnych Polaków w Zjednoczonym Królestwie.

Informacje, które mogą być istotnym argumentem w politycznej dyskusji nad identyfikacją przyczyn/pretekstów Bexitu, zawarto w tekście zawierającym analizę wybranych artykułów z „The Times” z czerwca 2016 r., a więc z okresu bezpośrednio poprzedzającego brytyjskie referendum dotyczące opuszczenia Unii Europejskiej.

Miscellanea dotyczą także zagadnień powiązanych z Bexitem: są – opatrzoną komentarzem autorki – prezentacją scenariuszy dalszego funkcjonowania i rozwoju Unii Europejskiej do 2025 roku, zawartych w *Białej księdze w sprawie przyszłości Europy*, przygotowanej przez Komisję Europejską.

Aby przybliżyć czytelnikom nowe pozycje literatury z szerokiego obszaru problemów odnoszących się do zabezpieczenia społecznego, w części *Artykuły recenzyjne/Recenzje/Noty recenzyjne* prezentujemy nową pozycję wydawniczą poświęconą bezpieczeństwu socjalnemu. Z kolei w *Nowościach Wydawniczych* zamieszczamy informacje o nowych – polskich i obcojęzycznych – wybranych książkach i artykułach z obszaru polityki społecznej, w tym pracy i zabezpieczenia społecznego, opublikowanych w ostatnich dwóch latach.

Nie zapominamy także o konferencjach, debatach i spotkaniach, na których porusza się i dyskutuje o aktualnych problemach z zakresu zabezpieczenia społecznego. W dziale *Kronika Wydarzeń* zamieszczamy sprawozdania z ich przebiegu.

Zachęcamy do współpracy studentów, doktorantów i wyższą kadrą akademicką uczelni polskich i zagranicznych przy tworzeniu kolejnych numerów Zeszytów Naukowych. Zapraszamy do lektury zarówno bieżącego numeru pisma, jak i następnych, które będą poświęcone nie mniej ważnym wydarzeniom oraz ich uwarunkowaniom i szeroko postrzeganym skutkom.